

KÖZMŰVELŐDÉS.

Az erdélyi róm. kath. irodalmi társulat heti közlönye.

MELENIK MINDEN SZOMBATON.

Előfizetési díj:		A társulat minden rendű tagjai a lapot tagdíjajukért kapják.	A lap szellemi részét illető cikkek a szer- kesztőségnek, az előfizetési pénzek a pénz- tárnoki —, az esetleges reklamációk pedig a kiadóhivatalnak küldendők.
Egész évre	4 frt.		
Félévre	2 -		
Negyedévre	1 -		
		Kéziratokat nem adunk vissza.	

Az életpálya.

Pálya alatt általában útát értünk; az életpálya fogalma pedig közönségesen azon viszonyt szokta kifejezni, melyben az egyes emberek, mint különböző ének a társadalmi tudatból kifejlődő mivel, vagyis emberek társaságával szemben állanak. Az egyes egyedek, kik az emberi társadalmat képezik, nemcsak hogy physikailag lépnek viszonytásba, hanem egy közös téren is fordulnak meg, melyet a társadalom testének neveznek. Az életpálya felel az egy fajhoz tartozó működések egész halmazát, a kötelességeknek egész körét, melyek által az embernek énye a külvilágra hat s e hatásképesség hasznára válik nemcsak az egész társadalomnak, hanem a kölcsönhatás elvével fogva magának az egyednek is; sőt a jótékony hatásképességnek nem is szabad hiányoznia, mert ezért felelősök vagyunk első sorban lelkiismeretünknek s azután magának az egész emberi társaságunk.

A társadalom üdvét, jólétét, felvirágzását az észszerűen választott életpályák eszközlik. Különböző életpályák vannak. Hasonló valamit észlelünk a hadseregben, az ember tagjaiban, sőt egy élettelen eszköznek pld. egy órának szerkezetén. Mert a miként a hadseregben az egyesekre más és más helyek vannak bízva, a testen az egyes tagoknak más és más szerepük van, az óraszerkezetben a kerekek, rugók egymással kapcsolatban más és más töltőteletket valósítanak meg, úgy az egyedek is működéseik és egymásközötti viszonyaik szem előtt tartásával az emberi társaságban a különböző pályák által összefűződnek s eszközlik, hogy egészségesen lükten a vér a társadalom nagy testének ereiben. Már pedig vannak az őrhelyet elhagyó katonák is, van rossz óra is, s megszámlálhatatlanok a testet éléttelenítő, hasznavehetetlen, beteg, idomtalan, félrenőit tagok, miként vannak a társadalom testén pályájuk eltévesztése miatt a többi egyed működését akadályozók is.

Minden életpályára hivatás szükséges, mely nem más, mint a szív és kegyelem hívása, melyhez társul a felülről megvilágított és vezetett értelmi megismerés e szavakban: ezt a pályát válasszd. Aki nem ily módon választ, hanem hirtelenkedve, tüzes lévvel, meggondolatlanul erejéhez nem mért működési körbe lép, vagy akire esaládi vagy más körülmények kényszerítve valamely pályát mintegy ráerőszakolnak, az sokszor kell hogy hallja lelkiismerete rosszaló szavát: te nem a magad helyén vagy. Az ilyen hasonlít a kifécamodott taghoz, mely magamagának teher s fájdalmat okoz a többi tagoknak, ezeket akadályozza működésükben. Az ilyen kedvező szél nélkül evez az élet tengerén, nem fogja tudni a révpartot, pedig mint Seneca mondja: „Aki még csak azt sem tudja, melyik kikötő felé tartson, az nem mondhat magának egy szelet sem.”

El kell ismernie mindenkinek, mert a napi tapasztalat bizonyítja, hogy ha az ilyenek helyett, kik be kell, hogy vallják, hogy nem a maguk helyén vannak, hivatottak töltötték volna be e vagy ama állást, nyerték volna el e vagy ama méltóságot, meennyivel ékebben hangzanék az igazság szilárdabban állana a rend, élne a szívekben az Isten félelme, virágoznék a népek, országok, községek jóléte.

Nem a külső indító okoknak kell az életpálya megválasztásánál szerepelnie, milyenek: eme pálya igen el van foglalva, tehát itt meg nem élhetek, ott semmi kilátás, itt keveset szerezhetek, amott sokra nem vihetem, hanem megkérdendő a bensőnek szava, hogy vajjon arra nem valók-e, elegendők-e az erők s akarja-e a szóban forgó pályát Isten, ezek adója.

Nagyon ritkán jelöli ki Isten csodás módon az emberek életpályáját, hanem gyakrabban állanak kinek-kinek rendelkezésére a természetes, de azért nem megvetendő eszközök: a lelkiismeret szavának meg-

hallgatása, érett megfontolás mellékérdekek félre-
vételével, józan tanács s több effélék.

Nyomozni, mérlegelni, fontolni kell a dolgot :
ki vagyok én, s milyenek tehetségeim, melyek az
én hajlamaim, mik lesznek kötelességeim, melyeknek
mennyiségi és milyenségi arányban kell állaniok ké-
pességgemmel, minő veszélyek fenyegetnek itt, minők
ott. Soha sem tévesztendő szem elől, hogy minden
pályán boldog lehet az ember, de nem minden ember
akármelyik pályán. Óvakodni kell az életpálya meg-
választásánál a hivatlan tanácsadóktól, kiket az ön-
hasznosulás indít a tanácsadásra és az érdek, mely
az igazságnak legveszedelmesebb ellensége. Az olya-
nokat nem kell megkérdezni, kiket előítélet, egyoldalú
ítélet vagy elfogultság vezet s ennél fogva értékkel
nem bíró véleményyt nyilvánítanak.

Az eltévesztett életpálya következményei súlyo-
sok. Az egyénre erőszakolt pálya nyomása alatt az
egyed nehezen vagy egyáltalán nem teljesíti kötel-
meit, melyek rá nézve a kényszermunka jellegével
bírnak s átadja magát a szomorúságnak, az ő hely-
zete és az életboldogság közötti disharmonia érzel-
mének. A pályáját tévesztett egyén nem érez mun-
kakedvet, a boldogságról keserves panaszok között
mond le ; s a helyen, melyhez ő nem talál, a ked-
vetlenség okozta szenvedések között az életet teher-
nek tekinti már, innen áll elő az, hogy a halálba
kíváncsozik, hogy ez szabadítsa meg őt a nyűgtől,
melyet az ő jó-akarói szereztek számára.

Nem is tudjuk eléggé inteni a pályaválasztás
előtt állót, hogy óvakodjék, míg lehet a keserű csa-
lódástól, mert a pálya vagy az örömeik otthona, vagy
ellenkezőleg a szomorúságok kietlene, vagy a rózsák
illatát terjeszti, vagy pusztán tövisekkel sebez meg.

Vass Albert.

A kongrua-rendezés.

A kongrua-összeírás ügyében Dr. Timon Ákos min.
tanácsos úr, mint a kongrua bizottság központi előadója f.
évi július 25 én kelt és a M. A. idei 171. számában meg-
jelent felvilágosító soraiban, melyekért hálás köszönettel
tartozunk ő méltóságának, azt mondja, „hogy a kath. egyház
jelenlegi közjogi helyzete szerint nálunk a kongruát és az
azzal kapcsolatos egyházbányonjogi kérdéseket a kormány
közreműködése nélkül rendezni egyáltalában lehetetlen ;
mert az 1848. III. t.-e. 7. § a szerint ő felsége főkegyúri
jogait a vallás és közoktatási miniszter közreműködésével
gyakorolja, főkegyúri ügyekben a király felelős tanácsadója
és segéde a kultuszminiszter ; mindaddig, a míg ezen közjogi
helyzet fennáll, — a melynek megváltoztatása a kath. auto-
nomia életbeléptetése által képzelhető — (kell hogy meg-
történjék), a kongrua-ügy rendezése csakis a kormány

irányadó (az egyházjog szellemében közreműködő) részvétel-
mellett lehetséges.“

Igy állván a dolog, mi erdélyiekül, minthogy kegyelmes
tőpásztorank ő nmlga folyó évi június hó 15 én 2120. sz.
a. kelt körlevelében az összeírást, melyet azon célból is
szükségesnek tart, hogy az egyházmegye az egyházi java-
dalmak vagyoni állapotáról közhitelességi okmányok bir-
tokába jusson, melyek a lelkeszi járandóságok érvényesítését
megkönnyebítsék és előmozdítsák, *székes káptalana és az
egyházmegyei igazgatótanács meghallgatásával erdélyi róm.
kath. statusunknak a lelkeszi kongrua rendezésére vonatkozó
autonómikus jogai sértetlen épségben tartása mellett* elrendelte :
úgy fogunk igénytelen véleményem szerint a leghelyesebben
eljárni, ha tekintettel arra is, hogy megyénkben a kon-
gruarendezés autonómiánk keretében és tehetségünkhez ké-
pest már megtörtént, aláírásunkat a fenti főpásztori zára-
dékkal látjuk el magunk is.

Autonomus.

Néhány szó a néptanítókhoz és a közönséghez.

Ma a bonyolító század minden téren dicsékedik a nagy-
szorú vívmányokkal, melyeket az előrehaladott tudomány
szellemi felségével vivott ki. Ennek a szellemi felségnek
alapvetője minden időben, de különösen, az elemi iskola,
közletlen annak tanítója, ki egyszersmind népnevelő is.

Vajjon, ha ma, az ismeretekben előrehaladott népet,
akár a magasabb műveltséggel felruházott felsőbb réteget,
társadalmi osztályokat vizsgáljuk, találunk-e csak egyetlen
olyan osztályt, melyből jó nagy rész a népnevelői hivatást
kellőkép méltányolni tudná avagy ne kicsinyelné? De viz-
sgáljuk magunkat, a hivatottakat, helyesebben a népue-
velői hivatatosokat, vajjon nem akad-e eléggőzülünk is,
ki állása fontosságát ne kicsinyelné, az ahoz meg-
kívántató ismereteket csekély értékeknek ne tekintené?
Nincs-e köztünk olyan, ki szerzett ismereteivel értelmű,
tehetségét, hivatali állásán felül ne becsülné, magát e pályán
elkárhoztatottnak, méltatlan szenvedőnek ne tartaná? Bizony-
bizony tájadalommal kell tapasztabunk ma is, hogy mind a
hivatottak, mind pedig a nem hivatottak között találunk
bőven olyakat, kik a népnevelői hivatást nemcsak méltányolni,
de helyesen felfogni sem tudják. Míg a nép alsó rétegének
szívesen megbocsátunk téves nézetéért, mert a néptanítói
hivatás érzeket felfogni nem képes, hiányos ismereteiből
kifolyólag kellőkép nem méltányolhatja — és rajtuk a sor
hogy értelműt lépésről lépésre oda emeljük, hogy a
miak eddig becsét, kellő fontosságot nem tulajdonított ; azt
kellőleg becsülni tanulja — addig a felsőbb körök hiátsége,
kicsinylése, mondhatni sokaknak lesnjtó itélete, kicsinységünk,
kiesinyértékünk felett, igazán fájdalommal tölt el. De hisz
ezeknek itéletét is nehéz szívvel ugyan, de a méltatlanságok-
ban megedződőt, erős lélekkel és hivatásunk fontossága teljes
ismeretében és tudatában eltűrjük ; de mit mondjunk azon
tanító-,népnevelő társainkra, kik maguk is azok táborába
szegődnek, kik a népnevelői hivatásról kicsinylőleg beszélnek,
a néptanítót állásában kicsiny embernek, a hozzák fött ismer-
reteket csekély értékeknek tartják? Ezek lelökben és
szívökben, mivel magoknak a népnevelőnél több becsét

tulajdonitanak, magokat magasabb állások betöltésére hivatottnak tartják, bizony-bizony kicsinyek!

Mig az alsóbb népréteg itélte — Jézus azon szavaiból kifolyólag — „Atyám bocsáss meg nekik, mert nem tudják mit cselekszenek“ — bírálat alá nem igen jöhet, addig a felsőbb osztályok néprétegei nézetét boncolva, bírálat alá vehetjük ugyanezt, ha éles szemekkel vizsgáljuk a dolgot és igazságos: — „Már helyezkedünk, találunk felmentő ítéletet mert hitásunk ellen elkövetett vétkeik némi részben saját vétkeikkel közösök.“

A magasabb rétegeket betöltő urak között is ugyan bővebb állunk olyakat, kiknek kicsinyítő ítélete részben a tanítói munka nehézségének nem ismeréséből, az elemi ismeretekkel kapcsolatos munka tévesen felfogott, látszólagos értékéből kifolyók; részben pedig pedagógiai ismereteinknek hiányából egy jó elemi tanítót feltételező, sokoldalú ismeretek felüli tudatlanságból kifolyók. Mig azon urak magas ismeretek érzetében, némelyek éppen ismeretük hiányában, csak a szemük előtt feltűnő, csekély értékeknek látszó elemi dolgokat látják minden további logikai vizsgálat nélkül, elfeledik a néprétegelvelki világot vizsgálni, hogy megértsék, mily sokoldalú ismerettel kell birni egy néptanítónak, hogy azon csekély értékeknek látszó ismereteket átadni tudja a zsenge szellemifejlettségű egyéneknek, hogy a népre, mint néprétegelvel szellemi tevékenységével hatni tudjon.

Ha mindezen hibákat nehezen bocsátjuk is meg a rajtunk kívül állóknak, hivatásunkat nem ismerőknek: annál kevésbé bocsáthatjuk meg a hozzánk tartozóknak, kik hivatali állásukban veletlen vannak, a mi szellemi világunkban kellene, hogy éljenek, s mivel életüket erre szentelték, avagy kárhoztatták, kötelességük volna azt megismerni, ismerve méltányolni, sőt megszeretni.

Azt mondtam feljebb, hogy felsőbb rétegek hivatásunk s tanítói fontosságunk ellen elkövetett vétke — némi részben — a miénkkel közös. Igen mert, a felsőbb körök lesújtó ítéletére igen sokan magunk szolgálunk reá s tüntetjük fel szép állásunkat kicsinynek, csekély, gyarló ismeretünkkel, a mi hivatásunk fontosságával meg nem egyeztetetve. E nyomorult, túlságosan realis irányú mondhatni anyagias korban, — hiányzik jó nagy részünkben az ideális eszmék utáni törekvés, mi a nyomorult anyagembert a porból felemeli, törekvéseinkben egy magasabb eszményi felé irányítja, mely az ember lelkét megemésíti, Istenhez közelebb viszi, az embert valódi emberré emeli. Az anyagias ember lelkében nincs meg a rugó, mely eléje eszményi célt tűzve ki, nehéz munkájában feledtesse az emberektől előidézett, de muló szenvedéseket, felőgni s örövendeni tudjon az elért szellemi sikerek felett.

A tanítónak pedig tiszta erkölcsi érzület, szívemesség, értelmének világossága, képzettsége adhatja meg a rugót magasabb törekvésekre, teheti anyagiakban szegény pályáját megelégedetté, eredményében gazdaggá. Uraim! tanító társaim! Sok szép van az életben, mit lelkünk alantiaságánál fogva felfogni nem tudunk; az élet sok kicsinynek látszó örömeit hagyjuk nyomtalanul eltűnni, mert értékesíteni — saját boldogságunkban — nincs képességünk és sok nagyunk látszó szenvedés, melyet embertársaink tudatlansága, rosszakarata idéz elő, kicsinynek, könnyen fűrtetőnek tűnnek fel,

ha volna képességünk azokat a magok értékekre leszállítani eredetökben megvizsgálni.

Hogy kicsinylő az ítélet felőlünk és hivatásunk felől, sok tekintetben magunk vagyunk okai, nem emelkedtünk hivatásunk magaslatára, hogy a kicsinylő nézeteket szellemi erőnkkel leszorítani képesek legyünk. Kemény szavak, de igazak. Tisztelet a kivételeknek. Tanító társaim! tanulnunk kell! Tanítóképzőintézeti képzettségünkkel lépve ki az életbe, ha azt hisszük, hogy már fölötté sokat tudunk: elfoglalt hivatásunkban önhiúságunk miatt, nemcsak előre nem haladunk, de lesüllyedünk és tanítói állásunknak szegényére válunk. A tanítóképzői ismeretekben való megállapodás útvesztője lehet boldogságunknak. Ott csak bepillantunk az ismeretek tárába, melynek tovább fejlesztése nélkül szerencsétlen botorkálók leszünk. Sok komoly gondolkodás nélküli ember jön ki az életbe, ki ismeretét hivatásában az ismeretek ne továbbjának tartja, — sőt feljebb becsüli sok érdemesebb társánál, más hivatású egyének ismereténél: ezekből kerülnek ki a majdnem megvetendő hanyíveti, de mindamellett csalódott lelkű szerencsétlen, elégtellen pályatársak.

Némelyek csak eszköznek tekintik a tanítói hivatást megélnetésökhöz; nincs is szándékuk semmit tovább munkálkodni, mert céljuk nemessége annyiból áll, hogy kegyelő mellett megmaradhassanak, inkább lesz belőlük mindenféle üzérkedő, csak néprétegelvel nem. Némelyek ismereteiket magasnak tartják tanítói állásukhoz mérve, a néprétegelvel állást kicsinylőkhöz szegődnek s önmagok építik fel lelkükbe az elégtelenséget. Jó nagy rész nem tartja a végzett munkával arányosnak az anyagi jutalmazást, eleséggel szál alá kötelessége teljesítésében és szűnik meg hivatott tanító lenni. Ezeknek van legtöbb igazok, legméltóbb önk a panasza s ezekkel szemben van legtöbb vétők a társadalom különböző osztályainak. Ezekkel, kiknek értelmi világát a méltatlanság csüggedésbe ejti, lenyomja, hogy nem tudnak hivatásuk magaslatára megmaradni, honnan a szép pályát bevilágíthatnák, ezekkel szemben a társadalomnak ma még nagy kötelessége van: de a hivatottaknak kötelességük szellemi erejükkel fölemelkedni s legyőzni a felőlünk alkotott méltatlan, sok részben téves ítéletet s megszeretni az elismerést, az emberi művelődésben nagyfontosságú szükségességünket s ezzel anyagi méltatásukat.

Igen, tanulnunk kell sokat önmagunk boldogítására, mert a kicsinynek látszó dolgokban is csak képzett, értelemmel, művelt szellemi világgal tudunk gyönyörűt találni s tudunk boldogok lenni.

Vajjon van-e munka, melyben kellő képzettség nélkül gyönyörűnknek lennünk s éppen teherként olomsúlylyal ne nehezkednénk vállainkra? Talán csak a nevelői pálya teher az életben s minden más foglalkozás gyönyörű rózsákkal hintet úton halad, melynek még tövise sincsen? Minden munkával ügy vagyunk; győző teherrel nehezül reánk, ha odaadásal, szeretettel nem végezhetjük. Isten képére teremtett, élénk ember nevelése nem lehet unalmas foglalkozás, még nem is oly egyhangú, mint a legtöbb kézműves és irodalmunkásé; mi pedig magasztosságát illeti: a legtöbb élet-hivatással felülemelkedik. Csak szeretni kell az ifjúságot, szeretettel kell munkálkodni jövőjéért, lelkünk melegével ébreszteni a szívükben még alvó csírákat.

A felvett kérdés alá eső hibák közül megemlítem azt, mely szintén a kisdied nevelői hivatás téves felfogásából származik s mely leginkább a kezdő tanítók büne. Ez a kezdőkkel való foglalkozás kicsinylése. Tisztelet azoknak, kik már kezdő éveikben felfogták a nevelői hivatás valódi értékét, magasztosságát és így nem sorozhatók a nevelői hivatást kicsinylők közé. A nevelői pályára lépett fiatal ember, kinek gondaira a kezdők oktatása bízott pár éveskével alig hogy belekóstolt a nevelői életbe, mindjárt legtöbb ohaja magasabb osztályok tanulóival foglalkozni.

Szeretné a fiatal nevelő, ha a kathedráról kellene közzölni tanítványival mindent, nem pedig közletlen érintkezéssel, mi a kezdők osztályában elkerülhetetlen. Nem esik jól, hogy a legelőbb dolyokkal kell foglalkoznia. mert hisz azt szerinte mások is, kik nincsenek nevelőkké képesítve, elvégezhetnék. Tovább megy gondolataiban s kimondja: fölösleges munka volt öt annyi időn keresztül kinozni, annyi ismeret elsajátítására erőszakolaj, mert rövidebb időn kevesebb ismeretel is elérte volna célját. Mikor imigy gondolkozik a fiatal nevelő a kicsinyek oktatásáról, mikor a tananyagban és a gyermekekben találja a hibát: feledi ömagát vizsgálni, mi kicsinységét állítaná szeme elé. Lemondana azon téves hitről, mely szerint érettebb tanítók előtt fényleni lehet a tudományval, becsesebb halára számíthatni és nagyobb fokú tiszteletet biztosítani a társadalomban. Hisz csak az alsóbb osztály tanítója mondhatja igazolásra nem szoruló önértéssel, hogy tanítványai, mit a szülői házon kívül szellemi életük ébredésében nyertek, neki köszönhetik, a mit tudnak, ő oltotta elméjükbe. Képzhető-e édesebb megelégedés, mint a mit az alsóbb osztály tanítójának a kicsinyek lelkének és szívének jó útra irányítása, a műveletlen talajnak felbontása és akkénti előkészítése biztosít, hogy az képes legyen a később beültetendő magvaknak gyönyört keltő esirázata és gyümölesztetésére? A kezdők tanítójának jelkét, na hivatásának él, gyönyörnek kell eltöltenie, midőn látja, hogy keze alatt, szellemi világánál, mikép épül fel azon embernek nevezett lény szellemi világa, mint izmosodik napról napra s lesz alapja a későbbi embernek. A kezdet az első osztály tanítójával még nincs befejezve ugyan, de az alapot ő tette le, az első érdem, az első elismerés őt, illeti. Övé a kiindulás minden nehézsége, ő kezdi lángra gyujtani a kicsinyek lelkében az isteni szikrát, ő fekteti kelső alapra tudásvágyukat, ő ad tetest gondolkozásuk módjának, ő lesz, a kinek fontosságát, szakismeretét kicsinyelni művelt, értelmes embernek igazán nem lehet. De hiszen a néptanító minden osztályban csak alapvetője az általános ismereteknek s mint ilyen becsülendő egyenlő mértékben. Az egész tanító megillető szakismeretek egyikben annyira becsülendő mint a másikban; mindenütt egész ember kell. Minthogy a népnevelő nemcsak alapvető, de a népéletben befejezett épületrakó, sok tekintetben föltűláll a esiszoló művészeknél.

Ne kicsinyeld tebát — bár te — tanítótársam állásodat, hogy ne tűnj fel mások szemében is kicsinynek! Keresd értelmek kiképzésében, szíved műveltségében szellemi felsőség! Embertársad szeretete az ő javára való nemes törekvés az elért sikerek tegyenek elégtöltté, lelkedben bodogás. Embertársad becsülése, másokkal szemben a meghunyászkodás nélküli aszerénység legyenek élet pályádon irányítók az ideális eszmék után.

Kerecsi Lajos.

Ott van az Isten, a hol szeretet lakozik.

Tolsztoj elbeszélése.

Avdejevics Márton cipész egy ablakos földszinti szobáskában lakott; ablaka az utcára nyílt. Az ablakon át lehetett látni, hogyan járkálnak az emberek. Jölehet csak a lábukat lehetett látni, Avdejevics Márton mégis mindenkit megismert a lábbelijéről. Már régóta ott lakott, nagy ismeretése volt; a szomszedságban kevés eszma volt, mely egyszer vagy kétszer kezében meg nem fordult. Munkája közben gyakran nézett ki ablakán. Sok dolga volt, mert a készítményei sokáig tartottak, jó anyagot használt, árai mérsékelték valának és szavát megtartotta; ha valamit a kiűzött időre nem tud elkészíteni, előre megmondja. Eleitől fogva jó ember volt, de minél inkább öregedett, annál többet gondolkozott telkéről, annál inkább közeledett Istenhez. Mikor még mesternél dolgozott, felesége már akkor meghalt. Az asszonytól gyermek maradt rá, egy három éves gyermek; az idősebbek már régebben meghaltak volt. Márton a fiúcskát a faluba leánytestvérehez akarta küldeni, de azt gondolta: Kapitósámnak rossz volna idegen családban nőni tel, badd maradjon aálam. Avdejevics bát megvált a gazdájától és fiaeskájával berszobában lakott. Azonban Isten Avdejevicsnek nem adott szerencsét gyermekéhez. Mikor fia felnőt és már segíteni kezdett, betegség lepte meg, egy rövid hétig izzadt fázott, avval meghalt. Márton fiát eltemette és búbánaatba merült. Oly kinozó volt kétségbeesése, hogy zúgolódott Isten ellen; oly lemondás fogta el, hogy Istentől folytonosan halálát kérte: Isten ellen zúgolódott, miért nem szólította el egyetlen fia helyett őt, az öreg embert. Többé még a templomba sem járt.

Egyszer Avdejevicshez egy földműves szolt be, ki már nyole év óta zarándokolt és épen a Troickij kolostortól érkezett. Beszélgetés közben Avdejevics elpanaszolta bánatát.

„Egészen elment a kedvem az élettől, csak egyet kérek az Istentől — hogy meghaljak. En hasznavehetetlen ember vagyok.“

A földművelő így válaszolt:

„Márton, te nem helyesen beszélsz. Isten tetteit mérlegetelni, nem illet minket. Nem az emberi értelem, hanem Isten akarata uralkodik mindenha. Isten elvégezte, hogy fiadnak meg kell halnia, de téged életben hagyott — így van tebát jobban. Es ha kétségbe vagy esve, az onnan van, hogy a saját örömdre akarsz élni.“

„Miért kell élni?“ sobajtott Márton.

Az öreg így szolt:

„Istennel kell élni, Márton. Ő adja az életet, érette is kell élni. Ha te neki élsz, semmiért sem fogsz búsulni és minden könnytnek fog látszani.“

Rövid hallgatás után Márton így nyilatkozott:

„De hogyan kell Isten kedvére élni?“

„Jézus megmutatta. Ha olvasni tudsz, vedd meg az

evangéliomot és olvasd: megtudhatod, miként élhetni Istennek.“

Ezen szavak Avdejevicsnek sziveig hatoltak. Még azon napon megvásárolta az öreg betűs új testamentumot és kezdett olvasni belőle.

Avdejevics csak ünnepeken akart olvasni; de a szent könyv oly örömet okozott neki, hogy minden este olvasta. Néha úgy belemélyedt, hogy nem tudott megválni tőle, még ha lámpája kialvóban volt is. Minél tovább olvasott, annál világosabb lőn előtte, mit kíván tőle Isten és mint kell Istennek élni; szive mind inkább megkönnyebbült. Azelőtt, ha lefeküdt, sohajtozott és Kaptosára gondolt; most azonban így szólt: Dicsőség légyen neked, Uram, legyen meg a te akaratod. Ezen idő óta Avdejevicsnek egész élete megváltozott. Régebben ünnepeken néha betért a csapszékbe, theát ivott, olykor-olykor pálinkát is. Egyik ismerősével szokott inni — ha nem is volt egészen kaptos, kissé mégis szeszest volt a feje, hiáb valóságokat beszelt: mindent ócsárolt és felebarátját könyörtelenül elítélte. Most azonban változás állott be. Avdejevicsnek nyugodt és örömeikkel fűszerezett élete volt. Reggel munkájához látott és egész napon át derekasan dolgozott. Aztán levette a lámpát a szegről, asztalára tette, elővette a polcra a bibliát, kinyitotta és olvasni kezdett. Minél tovább olvasá, annál inkább értelmét vette; lelkében megnyugtató világosság derengett.

Egyszer Márton megint késő éjjelig olvasott. Lukács evangéliumának hatodik fejezete állt előtte, hol ezekhez a versekhez ért: „És a ki egyik orcádat megüti, fordítsd neki a másikat is; és a ki felső ruhádat elveszi, a köntöst se tagadd meg tőle. — Mindeennek pedig, a ki kér tőled, adj; és a ki elveszi, a mi tied, vissza ne kérjed. — És a mint akarjátok, hogy cselekedjenek nektek az emberek, ti is hasonlóképen cselekedjétek nekik.“

Azután azokat a verseket olvasta, melyekben az Úr így szól: „Minek mondjátok nekem: Uram! Uram! és nem cselekszitek, a miket mondok? — Mindaz, ki hozzám jő és hallgatja beszédeimet, és megcselekszi azokat, megmondom nektek, kihez hasonló. Hasonló a házépítő emberhez, ki mélyen ázott és az alapot kősziklára tette. Aradáskor aztán ama házba ütközött a vízrohám, de nem mozdíthatá meg azt, mert kősziklára vala építve. A ki pedig hallgatja, de nem cselekszi, hasonló azon emberhez, ki házat a földön építette alap nélkül; a mint abba ütközött az árvíz, azonnal összeomlott; és nagy lett ama háznak ronlása.“

Avdejevics olvasta ezen szavakat és lelkében különös vídamság támadt. Szemüvegét levévén könyvére helyezte, az asztalhoz támaszkodott és gondolkodott. Eletét ezekhez a szavakhoz kezdte mérni.

Hát az én házam a kősziklára vagy a földre van-e építve, gondolta magában. Jó volna, ha a kősziklára támaszkodnék — a mit örömeist elbিসzűnt; az egyedülvaló ember azt hiszi, hogy mindent Isten parancsa szerint végzett. De ha az ember nem ügyel, megint vétkezik. En törekedni fogok, hogy a legfőbb Jó akarata szerint cselekedjem. Isten segítsen meg!

Ezzel a gondolattal le akart fektüdni, de nehéz volt a könyvtől megválnia, kezdé tehát a hetedik részt olvasni. Olvasott a százados szolgájáról, a naimi ifjúról, olvasta a jeleletet, melyet Jézus Keresztelő János tanítványának adott,

olvasta azt a szakaszt, melyben Jézus, ki a gazdag farizeushoz vala meghíva, az ő lábait olajjal kenő és könnyel áztató bűnös asszonynak megbocsátott; elérkezvén, a negyvenegyedik szakaszhoz, olvasta: „És az asszonyhoz fordulván mondá Simonnak: Látod ezen asszonyt? Bejöttem házádba, vizet lábaimra nem adtál: ez pedig könnyullatással áztatta lábaimat, és bajával törölte meg. — Csókot nekem nem adtál: ez pedig mióta bejött, nem szűnt meg csókolgatni lábaimat. Olajjal nem kentéd meg fejemet: ez pedig kenettel kente meg lábaimat.“

Avdejevics olvasta ezen verseket és gondolkodott: Vízet lábaira nem adott, nem csókolta meg, fejét olajjal nem kente meg. . . .

Ismét levette szemüvegét, a könyvre tette és gondolatba mélyedt.

A farizeus a mint sejtem, épen olyan lehetett, mint én, — arra gondolok, hogy theámat megigyam, melegben legyek, hogy magamra gondot viseljek, de felebarátommal nem törődöm. Magamról nem feledkezem el, de vendégemre nem gondolok. És ki az én vendégem? Maga az Úr. Ha hozzám betérne, úgy cselekedném?

Fejét kezére támasztotta és észrevétlenül elszunyadt.

Márton! — hallá hirtelen hogy épen mellette szólítják Nehéz-álmosan rekkent fel és kérdé: Ki az?

Körül nézett, az ajtóra pillantott — seuki sem volt ott. Ismét elszunyadt. Tisztán értette e szavakat.

Márton, Márton, holnap tekints az utcára, el fogok jöni

Márton fölébredt, fölállott, szemét dörzsölte. Nem tudta álmában vagy valósággal hallá ezen szavakat? A lámpát eloltván lefeküdt.

Avdejevics korán felkelt, keltáposztalevest és kását tett a tűzhöz; elkészítette theafőzőjét, felesatolta az előkötőjét, aztán az ablakhoz ült dolgozni. Munka közben azon töpregett, a mi vele az este történt. Vajjon álmában hallotta-e azt a hangot vagy valósággal fülébe esengett.

Többet nézett az utcára, mint a mennyt dolgozott. Ha valaki ismeretlen eszímába baladt el, jól előre bajolt, hogy ne csak lábát, hanem ábrázatát is lássa. A házi szolga új posztóeszmában ment elé, aztán a vízfordó jelentkezett, majd az öreg Miklószezredbeli katonát lehetett látni az ablak előtt, megismerte a eszímájáról. Stepanics volt a neve. Kegyelemkenyéren tengődött egy kereskedőnél és segítenie kellett a szolgának. Stepanics az ablak előtt kezdte a havat lapátolni. Avdejevics ránézett, azzal megint dolgozó látott.

Öregségemre egészen hóbortos lettem, nevetett magamagán Avdejevics. Stepanics havat hány és én azt gondolom Krisztus jött el hozzám. Valóban vén bolond vagyok. Vagy tiz öltés után megint kényszerült kinézni az ablakon: Stepanics lapátját a falhoz támasztotta — melengette a kezét és pihent.

Öreg törődött ember volt, mintha ereje sem lett volna a lapátolásra. Avdejevics gondolta: ne adjak-e neki theát? A theafőző már-már kifut. Arját félretette, felemelkedett, a theafőzőt az asztalra helyezte és megkopogtatta az ablakot Stepanics körülnézett és közeledett az ablakhoz. Avdejevics magához intette és elment az ajtót kinyitani.

„Jöjj be, melegdedjél — úgy-e fázol?“ kérdé tőle.

„Krisztus könyörüljön rajtunk! A esontjaim tájuak”,
viszonzá Stepanics.

Belépett, a havat lerázta magáról, lábát lesurolta, járása
gadozó volt.

„Ne fáradj lábad letisztításával,” szolt oda Avdejevics ;
ülj le, igyál theát.”

Avdejevics megtöltött két poharat, egyiket a vendég
elő tette, a magáéból öntött a tálczaalra és elkezdette
fűjni.

Stepanics kiürítette pobarát, talpával fölfele odaállí-
totta, a cukrot, melyet ivás közben rágott, az asztalra tette
és megköszönte a theát. De észre lehetett venni, hogy még
egy pohárral szívesen megivott volna.

Igyál, kínálta Avdejevics Stepanicsot, töltvén magának
és vendégének. Avdejevics itta theját, közben pedig az ut-
cára pillantott.

„Talán valakit vársz?” kérdezősködött a vendég.

„Hogy várok-e valakit? Szégyelem megmondani, kit
árok. Várok valamire, s mégsem várok senkit . . .
de egy ige batolt lelkembe . . . jelenésem volt . . . oh én
magam sem tudom.

Lásd, tegnap a Krisztus földi életéről szóló evangeli-
umot olvastam. Bizonynyal te is hallottad?

„Hallani hallottam. De mi tudatlan emberek vagyunk,
olvasni nem tudunk.”

„Nos épen arról olvastam, mikép járt-kelt a földön,
. . . mikép ment a farizeushoz, a ki ünnep nélkül fogadta.
Miközben olvasok, gondolom, hogy nem fogadta az Úr Jé-
zust egész tisztelettel: ha velem történnék, gondoltam, igazán
nem tudnám, mi mindent kellene tennem fogadására. Ezen
gondolkoztam és elszunyadtam. A mint így bóbiskoltam
hallom, hogy nevemen szólítanak; felemelkedem és úgy
tűnik fel, mintha suttogó szavakat hallanék. Várj, holnap
eljövök. Ez így történt kétszer. Nevetnem kell magamon
— de mindazonáltal várom az Urat.

(Folyt. köv.)

KISEBB KÖZLEMÉNYEK.

Primicia.

Megható és lélekemelő ünnep folyt le f. hó 26 án
Beszterce városában. E napon mutatta be ugyanis a városnak
szülöttje Dobor d á n Károly újonnan felszentelt áldozópap
az Egek Urának első szt. mise áldozatját. Hogy mily érdek-
lődéssel és részvétellel folyt le ezen magasztos ünnepély, bi-
zonyítja az is, hogy nemcsak a róm. kath. hívek, hanem
vallás küllömbőség nélkül tömegesen sietett a városnak min-
den rendű lakossága az Istennek ez alkalomra különösen
szépen földísztített hajlékába, hogy ott a majdnem ember-
emlékezet óta nem látott ünnepnek szentantija lehessen.
Maga az ünnepély 9 órakor vette kezdetét, a midőn az új
pap Décesey Péter szeretett helybeli esperes-plebános úr
manuductorságra, továbbá Besztercén rokonainál időző
Vass Albert dr. theol. tanár, P. Lenc Imre sz. Fr.
áldozópap és helybeli káplán és Meisel József segítkezése
mellett 12 fehérbe öltözött iskolás leánykától kísérve
a plebánia lakból indult harangzúgás között a temp-

lomba, melynek oltára előtt leborulva és mélyen meghat-
v esdette le a Szentlélek Isten kegyelmét megkezdett élet-
pályájára.

Evangelium után Meisel József helybeli káplán lépett
a szószékre és igen szépen, tanulságosan fejtegette beszédé-
ben a papi és tanítói bivatálnak magasztosságát, figyelmeztetve
egyszersmind az új papot ezen kötelességének hű és
lelkiismeretes teljesítésére egész életében. Mise végével
következett az ünnep legmeghatóbb része, midőn könnyezve
áldotta meg az újmiséss pap eléje térdelt paptársait, édes anyját,
számos rokonait és a jelenlevőket, kik között láttuk a primi-
cians egy távoli rokonát, bár lutheranus pap átérézve, az
ünnepély magasztosságát. A város elsorangú egyéniségeit
szemlélhetjük ott. Áldás után visszaindult a processio a
plebániába.

A fényes ünnepet díszes ebéd követte, melyet fő Décesey
P. főesperes-plebános úr adott a primicians tiszteletére, a
mely alatt a primicians igen hálásán emlékezett meg Er-
délynek mindujájunk által szeretett főpásztoráról, nagy-
mltsúg Lőnhart Ferenc püspök úr ő exceilenciájáról, a kinek
egyedül köszönheti Isten után, hogy szívének legfőbb ohaját
elérhette. Azután felköszöntötte a primiciant a fűdő házigazda,
ki mint egy szerető atya kívánt az Istenből erőt és kegyel-
met a nehéz életpályára, mely habár tövises, de mégis sok
lelki gyönyörrel tölti be a buzgó pap lelkét.

Ugyancsak a fűdő manuductor emlékezett meg a primi-
cians édes anyjáról, ohajta, hogy gyermekében lelje élete vi-
gaszát. Ezután a primicians a fűdő manuductorra emelte po-
harát és hálásán mondott köszönetet. azon atyai jószágért, a
melylyel őt gyermekkorától kezdve elhalmozta. Vass dr.
felköszönti L. Pellion Márton besztercei polgármestert és
fűgondnokot, a polgármester Vass drt.

Ebéd után a fűdő házigazda szíves meghívására a
városon kívül eső úgynevezett „Villa nova” nevű plebánia-
telekre rándultunk ki, a hol mintegy 60 személy férfi és
nőkből álló előkelő társaság élvezte fűdő Décesey Péter
esp. pleb. úr vendégszeretettét.

Mi pedig lelkünkbelől óhajtnak az új papnak hogy az
Ég papi működésére az örök élet áldását bőszélesen áraszsa.

Szamoszólygyi.

I R O D A L O M.

* **Jedlicska Pál** „*Társadalmi Testvérharc* a modern
jogállam s a kath. egyház” e. munkájának terjesztése végett,
előfizetési felhívást bocsátott ki. A mű 270 lapra terjed és
1. 20 értért Esztergomban Buzárovicsnál kapható.

* **A badapesti. m. kir. állami nőiparis-
kola Értésítőjé** az 1895/6. tanév ről özv. Nend-
vich Gusztávné igazgató szerkesztette. Az első cikkben „Né-
mely nőiparisrólól Németországban” az igazgató 1895 ben
tett külföldi tanulmányútjáról számol be. A következő szakasz
az intézet küzdelmeit rajzolja 1872-től. Azután 1895/6. tanév
története következik. Összesen 212 tanuló járt az iskolába,
A m. kir. állami nőipariskola célja és feladata, hogy a női
munkák repszereses gyakorlati tanításával és az ahhoz, továbbá
a kisebb női munkatületek vezetéséhez szükséges elméleti

szakismeretek tanításával: „fiatal nőket a női munkák készítésével foglalkozó üzleteknek hasznos segéd munkáiként képezzen olyan módon, hogy az ilyen nők közül azok, kik később is üderezni kezdnek, gyakorlati képzettségük továbbfejlesztése, illetőleg kiegészítése után önálló gyakorlati működésre, női munkáztatás vezetésére is képesek legyenek; a családi körökben foglalkozó nőknek a különböző női munkák készítésében alapos képzést nyújtsanak.“ Az intézetnek négy osztálya van: fehérvarró, tetsőruhavarró, fehér szines és mühimző. végre a divatáru-cikkeket készítő osztályok. A beírások a jövő évre szept 20—30 napjain tartatnak. A tandíj 30 frt, a beírás díja 2 frt.

* Az „**Oktató Népkönyvtár**“ júliusi-augusztusi 9—10. száma a következő tanulságos tartalommal jelent meg: Az ember vagy hogy neveljük magunkat és másokat (4. iv) Irta: Stolz Albán. — Népies Egyháztörténet (2 iv) Photius. — A bolgárok megtérése. — Photius családjai. — VIII-ik egyetemes zsinat — A barbárok pusztításai. — A keleti egyház nagy válsága. — Az egyházi fegyelem megújulása Angolországban, Németországban. — A kolostori fegyelem megújulása Franciaországban. — Pliny további története. Mozaik (fél iv.) A népies vállalatnak előfizetési ára egész évre 2 frt. Akik később lépnek be az egész évi füzeteket kapják. Cím: Oktató Népkönyvtár szerkesztősége, Pozsony, ferenciek.

* **A Katolikus Hitvédelmi Folyóirat** július 7. füzte a következő érdekes tartalommal jelent meg: A modern jogállam jellemzése. (Vége) Irta: Jedlicska Pál. 2. Memoria. (vége.) Irta: Dr. Sándorffy Nándor. 3. Az engesztelő sz. áldozás egyesülete. Irta: Péchy Arnold S. J. 4. Előadások korszerű kérdések fölött. Irta: Palisa Antal. 5. Megtértek Csarnoka. Schouwaloff Gergely gróf (folyt.) 6. Protestáns Szemle. VII. Szabolcsi hangok. — A nagy demokrácia. — A kolozsvári kálvinista háború. Esztergomi. 7. Irodalom. Kaposi-Klinda: Nyugalmas órák. Ism. T. Pelikán Kr. — Lévy M. Szulik József költeményei. Ism. Onokrotalusz. — Kanengieser A. Juden und Katholiken in Osterreich-Ungarn. Ism. O. — Schultz I.: Képes reálolvasókönyv. Ism. T. Pelikán Kr. — Könyvespolc. 8. Vegyesek. Saveruy Robert, vagy a keresztes hadak keleten. Egy iv. kath. regény. Második iv. Szíves figyelmébe ajánljuk a kath. olvasó közönségnek e vállalatot annál is inkább, mert legaktuálisabb kérdésekkel foglalkozik. Előfizetési ára egész évre 4 frt. Megrendelhető: a szerkesztőségben. Pozsony, ferencieknél.

* **A J6 Pásztor** XIV-ik évfolyam IX. augusztusi füzte a következő tartalommal jelent meg: I. Pünkösöd u. IX. vasárnap. (folyt.) Kovács Lajostól. 2. Pünkösöd u. X. vasárnap. Az evangélium magyarázata. A farizeusról, a vámosról és az Úr Jézus ítéletéről. Epölyi Ferenczről. 3. Portiunkula ünnepe. Mint nyilvánult a „portiunkula“ részecskében az Úr Isten véghetetlen kegyelme, Jézus Krisztusnak minden érdeme, a b. Szűznek anyai jósága, az angyalok és dicsőült szentek esedezése. P. B Márton után: Lepsényi Miklóstól. 4. Pünkösöd u. IX. vasárnapra. A boldogító lelki nyugalmat megismerni, szívünkben táplálni, fejleszteni legszentebb kötelességünk. Somfalvi F.-től. 5. Nagy Boldogasszony ünnepe. Nagy Boldogasszony történelem tanúsága szerint Magyarország égi pártfogója. Hosvay Lajostól. 6. Pünkösöd u. XII. vasárnapra. A valódi felebarát szeretet törőse a szívben van Onnét ered és válik cselekedetté. Kovács Lajostól. 7. Sz. István király

ünnepe. Sz. Istvánnak köszönjük, hogy magyar hazánk egy ezredévig főnállt. Millenaris sz. beszéd. Onokrotalusztól: 8. Beiktatási beszédek. I. Plébánosi beiktató beszéd. II. Plébániai beköszöntő. 9. Pünkösöd után XIII. vasárnapra. Az emberek háladatlanágáról az Istentől vett jókka szemben. † Kö. rész Kelemen. 1. 10. Örangyalok vasárnapjára (pünkösöd u. XIV. vasárnap) Mit hallunk a sz. örangyalokról a sz. evangéliomban és mit tanít róluk az anyaszentegyház. Epölyi Ferenczről. Szíves pártolásra ajánljuk e folyóiratot, amely beszédek tartalmassága által a főt. papság hitszónoki igényeit kielégíti. Előfizetési ára egész évre 4 frt. Megrendelhető: Pozsony, ferenciek

* **A Bölcséleti folyóirat következő érdekes tartalommal jelent meg:** I. értekezések Az aristotelesi bölcsélet alapfogalmáról: az actus és a potentiáról. Dr. Anbáupel György Descartes és sz. Tamás bölcsélete. Kozári Gyula Az álom- és az állambatalomról. Dr. Krammer György Az aesthetika történelemből. Dr. Zoltvány Irén A kísérleti lélektan egyes alap-problémái. Várnai Sándor Az iparos osztály szerepe a társadalomban. Dr. Mihálovics Ede. II. A Bölcséleti mozgalmak. Vegyesek. A „Bölcséleti Folyóirat“ előkelő könyvtárakban. Descartes születése 300-ados emlékünnep. V. S. Egy francia jellemrajz Comte Agostról. V. Az Aquinó Szent-Tamás Társaság üléseinek jegyzőkönyve. Pályázatok. III A bölcsélet magyar nyelve. Apróságok. IV. Irodalmi Értésítő. Az emberi értelem hivatása. Dr. Probászka Ottokár. Schmit, Jenő-e vagy én? Kozári Gyula. Szerk. Kis János dr. E folyóirat ára egész évre 5 frt., egy füzet 1 frt 25 kr. Megrendelhető dr. Kiss Jánosnál, Budapest, IV. királyi pál utca, 13 sz.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Köszönet nyilvánítás.** Nagyméltóságú és Fő-tisztelendő Lőnhart Ferenc kegyelmes püspök úrnak a boos; róm. kath. híveknek egy 123 régi fontos harangot kegyes kedett nagylelkűen ajándékozni. Püspök úrnak ezen újabb alyai jótétemenyéért a boosi hívek nevében leghálásabb köszönetet mondok. Meghatott szívvel rebegünk „Isten fizessé“t A megajándékozott hívek feledhetlen jötevőjökért hálattal szívvel rebegnek imát lelki pásztorkukkal együtt. Szentháromság, 1896. aug. 3. Szabó György, plebáos.

— **Holtai koszorúk a templomokban.** „An deceat in parietibus ecclesiae vel publici oratorii suspendere coronas mortuarias ut inibi maneant?“ S. R. C. rescripsit: „Negative“, in una Valent, et Sulmonen. d. d. 22. Maii 1896.

— **Zelus Domus Dei.** Balás Endre dr. áldozópap és theologiai tanár dicséretesen buzgólkodik az Úr házának tisztességeért. Csak nem rég olvastuk, hogy a csik-kozmási templom számára egy rend ünnepi mise rubát, missalát és missale Defunctorumot ajándékozott s most ismét hasonló nemes tettéről értesülünk; ajabban ugyanis egy tiszta ezüstből való s tűzben aranyozott áldozó kelyhet ajánlott fel szülőfalujár k temploma számára millenaris ajándékkul. A kehely szép kivitelu, értéke 260 korona. Semmi egyéb feltételhez nem köti adományát, csupán azt óhajtja, hogy nevezett templombau e hó 9-én megtartandó primician használatjálk először a kelyhet és hogy az ottan miséző papok

időnként emlékezzenek meg róla a Mementóban. Mi az istenes buzgóságnak e szép ténylet közé téve, hálás köszönetet mondunk egyházmegyénk jeles papjának a kozmási templom felkérésének nevében, ki bennünket a köszönetnyilvánításra felkért, de a magunk részéről is érezzük e példás cselekedetnek felemelő hatását s méltányolni tudjuk a férfinak áldozatra készségét, ki állásához mérten szerénynek mondható jövedelméből is ilyen adományokra határozza el magát. A példa nagy és követésre méltó. Az Úr örök bajlékában nyerjen az áldozat jutalmát!

— **Egyházipolitikai pikánteria.** Jó ízű kacagás vett erőt rajtam, midőn néhány nappal ez előtt Csik-Csatószegen járván, a m e n l o v a s o k házában egy kifüggesztett tábla ültött szemembe, tetején e felirattal: **H á z a s u l a n d ó k h i r d e t é s e.** A menlovasság és e felírás között akkora a kontraszt, de egyúttal annyi pikánteria van a kettőnek egymásra tevésében, hogy kacagás nélkül nem maradhat. Igaz, hogy most a menlovasság, meg a tábla is üres volt, de ha majd megindul az üzlet mindkét irányban s a jelesebb telivérek nevei a polgári jegyesek mellé kerülnek? Pfü! Tréfa a mi tréfa, de az új rend emberei gondoskodhatnának róla, hogy a házasságot, ha mindjárt polgári is az, ennyire ne kompromittálják. Vagy ha mégis ott akarják e táblát hagyni, legalább függeszték az udvar felől, mert itt az utszélén ország világ látja s gunyosan kacag a véletlennek nem minden jelentőség nélkül való humorán. Itt igazán látni való, hogy az igen bölcsek dolgait a sors a maga szeszélye szerint sókszor megpreparálja.

— **A t. szülők figyelmébe.** A marosvásárhelyi: róm. kath. gymnasium kiegészítése ügyében az erd. rkath. Status igazgatótanácsa júl. 13-dikán tartott ülésében igen öröndetes határozatot hozott, a mennyiben intézkedett, hogy már az 1896/7. isk. év kezdetével, tehát szept. 1-én a 7-ik osztály megnyíljk. E körülményt örömmel tesszük közhírré.

— **A papi nyugdíj illetéki befizetési könyvekkéket** a kiadásra vállalkozó gyulafehérvári püsp. lyc. könyvnyomda elkészítvén, felhívjuk a főtisztelendő megyebeli papságot, hogy a már esedékessé vált illetékfizetés teljesítéséhez okvetlenül megkivárató és szükséges nyugtakönyvekkéket egyöntetűség okából fent nevezett cégtől szerezzék be.

— **Az erd. róm. kath. irod. társulat pénztárába fizettek:** (Folytatása a 23. számnak.) Avedik Lukács elf. 1896-ra 4 frt. Bagoly Mihály rtg. 1896-ra 2 frt. Baráczy Albert ptg. 1896-ra 5 frt. Balló János elf. 1896-ra 4 frt. Bardocz István elf. 1896-ra 4 frt. Bálinth Gergely elf. 1896-ra 4 frt. Bálinth Ignác elf. 1896-ra 2 frt. Benezé Lajos elf. 1896-ra 2 frt. Bodó Alajos ptg. 1896-ra 5 frt. Bíró Mihály elf. 1897-re 4 frt. Boromiszta István rtg. 1896-ra 2 frt. Both Demeter ptg. 1896-ra 5 frt. Both Ferenc ptg. 1896-ra 5 frt. Andrásy Sándor elf. 1896 II. felére 2 frt. Buslig József elf. 1896-ra 50 kr. Csibi Tamás rtg. 1896-ra 2 frt. Csomortáni Gaudeur rtg. 1896-ra 2 frt. Fejér Endre elf. 1895-re 2 frt. 1896-ra 4 frt. Esztégár Gergely rtg. 1896-ra 2 frt. Földes József rtg. 1896-ra 2 frt. Gál Elek rtg. 1896-ra 1 frt. Gál

Miklós elf. 1896 II. felére 2 frt. Gárdik Willibáld elf. 1896-ra 4 frt. Görög János (Hátszeg) elf. 1896-ra 4 frt. Jung Cseke Lajos ptg. 1896-ra 5 frt. Hellmuth Ignác ptg. 1896-ra 5 frt. Hosszú Ferenc elf. 1896-ra 4 frt. Kiss János (Kolozsvár) rtg. 1896-ra 2 frt. Kóncsag Ignác elf. 1896-ra 4 frt. Kalit Ferenc elf. 1896-ra (I. félév) 2 frt. Kiss Gusztáv elf. 1896-ra 4 frt. Kóródy Mihály rtg. 1896-ra 2 frt. Kovács Elek ptg. 1896-ra 5 frt. Kovács József ptg. 1896-ra 5 frt. Kovács Lajos (Záon) elf. 1896-ra 4 frt. Gyárfás Tihamér dr. rtg. 1896-ra 2 frt. Héjja Kálmán rtg. 1896-ra 2 frt.

(Folyt. köv.)

— **Pályázat.** Az oroszhegyi róm. kath. iskolához egy róm. kath. vallásu tanítónő szükségeltetik, ki a 11 és 12 éves mindennapi és 13—15 éves ismétlő leányok önálló oktatására képesítve van. — Fizetés: 400 frt, melyet az állam fizet és szabad lakás. Némi mellékes jövedelemre is számíthat. Megjegyzendő, hogy a tanítás és lakás egy, e célra alkalmas bérelt házban fog eszközöltetni addig, amíg a most éppen épülő új községházzal egy földel-alá tervezett új tanterem és tanítónői lakás elkészül. Pályázni óhajtok kellően felszerelendő folyamodásukat folyó évi szeptember hó 15-éig sziveskedjenek alólírthoz betérjeszteni. Oroszhegyen, 1896 augusztus 1-én. Láiber Antal, lelkész.

— **Pályázat.** A lemhenyi-almási róm. kath. kántortanítói állomásra, melynek évi javadalmát a 29751—1893. sz. kultuszminiszteri rendelet folytán felvett je: z y ö k ö n y v szerint: a.) 150—150 kalongya rozs- és zabkepe pénzértékben 336 frt. 95 kr. b.) 93 terül fakepe, pénzértékben 55 frt. 80 kr., c.) o s p o r a : 76 frt. d.) s t o l a : 73 frt. e.) 9 hold 298 □ öl szántó, 2 hold 232 □ öl kaszáló ingatlan 19 frt. 03. kr. kataszteri tiszta jövedelemmel f.) ajtatos alapítványi és kézi mise díj mint. egy 15 frt., g.) a p i n e e, k o n y h a, k a m a r a, két szobából álló lakás, s i t t ő, p a j t a, i s t á l l ó és esür gazdasági épületekkel képezi, aug. 20-ig pályázatot hirdetek, felkérvén az érdekelteket, hogy kántortanítói oklevéllel és szolgálati bizonyítvánnyal s ereljék fel folyamodványukat és hogy orgona- és énekpróbára augusztus 23-án a délelőtti isteni tiszteleten jelenjenek meg. Lemhéuy, 1896. aug. 3. (Háromszék vm. n. p. Bereck) László József plebános, isk. széki elnök.

— **Pályázat tanítónői állomásra.** A kolozsvári róm. kath. egyházközség belvárosi hatosztályu leányiskolájánál megüresedett e y r e n d e s tanítónői állomás betöltése céljából ezennel pályázat hirdettetik Évi javadalma: 480 frt készpénz fizetés, 120—150 frt tandíj 120 frt lakáspénz esetleg természetben való lakás. Pályázni kívánók keresztlevéllel tanítónői oklevéllel s eddigi szolgálataikat igazoló bizonyítványokkal felszerelt folyamodványaikat a „kolozsvári róm. kath. egyházközségi iskolaszék elnökségének Kolozsvárt“ címzeve alatt írt plebániai hivatalhoz f. é. augusztus 22-ig nyújthatják be. Kolozsvárt 1896. aug. 3. Bíró Béla, apát-plebános.

Kiadja: Az erdélyi róm. kath. irodalmi társulat. Felelős szerkesztő: **Pál Antal.**

Szerkesztőtársak: **Bálinth György, Péter János dr., Vass Albert, Zlamál Agoston.**

Nyomatott Papp Györgynél a püsp. lyc. könyvnyomtatóban Gyulafehérvárt.